

KOLOSI

A tääm ne Pöl to te' non pa nohnoh, e' to kiun o kiun va'ih manuh po te' va po vaman va pa vöön va Kolosi, ke Tikikus me Onesimus te' o kiun pamëh manuh pee. A vöön vëh Kolosi to te' vatët non Ēfësus, manih pa muhin va Esia'. O kum te' va po vaman to taneo tane' voh ma' Kolosi. E' to hikta tasun tane' po poen ne Paul to vatvus a soe. E Pöl koman to te' voh non Ēfësus, pare' vanö e Ēpafras, ke' vatvus a soe manih pee, ka voa' va pe' no o kum napan va po vaman to tavus en, (Kolosi 1:7). E Ēpafras to kiu voh non pa poa vöön apuh to te' vatët ne Kolosi, a Laodisia', me a Hierapolis, (Kolosi 4:13). Ahik voh to pöh poen ne Pöl to ep voh a napan va pa vöön apuh va'ih, ivëhkëk, e' to koman voh non raoe, pare' hinhin suk non raoe.

E Ēpafras to nö voh manuh pe Pöl, pare' soe ke Pöl a nap vavaasis pikpiuk, ivëh, ke Pöl kiun o kiun va'ih, suk e' to hikta iu non a nap vavaasis pikpiuk poë varih se tek o vaman pa napan va Kolosi. O te' vavaasis pikpiuk poë varih to iu ne pan, o te' va po vaman se vatokon ne, ko kë ne a ma te' apa'puh me ra nap eh, vamanih po ankerö'. O te' poë varih to te' ne pa vöön va kin. O te' vavaasis pikpiuk poë varih to sosoe pet e ne pan, e Ieesu' to hikta te' voh non pan, e' e koa' vamaman pe Sosenën, ivëhkëk, e' to te' akuk vavoh e non manih pa meh ankerö'. O te' vavaasis poë varih to iu me voh ne pan, o te' va po vaman se vavatet ne o vavaasis va pa pe a ma ö kokoan, me a ma meh Vavaasis pe Mosës.

Manih po kiun vëh ne Pöl to vavaasis non a napan va Kolosi pan, e Kristo to te' vamaman va i non manih pe Sosenën. A ma taate' nenes, me a ma taate' pee, me a ma kokoman pee pon to vatoe e ne. Ka manih pe Kristo, ne Sosenën to nok voh a ma moeh tah kurus, me e' e Sunön po te' va po vaman. E Ieesu' varoe kuru e' a pusun in a kon hah a ra, me a pop vih.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan.

A Potan avih pe Pöl, 1:1-2

E Pöl to soe vavihvih, ko kë a ëhnan e Sosenën, suk a napan va Kolosi, 1:3-14

A soe va po kikus pe Kristo, me a kiu pe', 1:15-23

A soe va pa kiu pe Pöl manih pa ma kum te' va po vaman, 1:24-29; 2:1-5

A napan va Kolosi se vatös rakah me ne e Kristo, pare soe vakoe a nap vavaasis pikpiuk, 2:6-23; 3:1-4

A ma taate' vih no o te' va po vaman se suksuk ne, 3:5-25; 4:1

A ma soe vakikis, me a soe ataaton pe Pöl, 4:2-18

E Ieesu' Kristo E' A Pusun In A Ma Moeh Tah, Me O To'to', Me A Taate' Pe Sosenën To Puh Non Manih Pe'

¹⁻² Eö' e Pöl, eö' a te' kikiu ne Ieesu' Kristo to vanö, o iu koman pe', ke Sosenën kon a neo' kö' tavus eo' a aposol. Emöm po' kea pea e Timoti', to kiun o kiun va'ih pamöm vanö ka nös neöm a napan to vaman nem sih e Sosenën manih pa vöön va Kolosi. Eöm to vaman nem e Ieesu' Kristo, paröm te' va e nem manih a kën kea me ra kën vamenmöm. Emöm to hinhin nem e Sosenën, e

Tamaara se vavih a neöm pare' nok a ma kokoman peöm, köm te' me nem a taate' moomo.

A Napan Va Kolosi To Vaman E Ieesu'

³ Ka tëëm möm to nonok nem a ma hin pemöm, pamöm koman tamoaan e nem peöm, pamöm sosoe vavihvih ke nem na sih e Sosenën, e' e Taman e Sunön pea Ieesu' Kristo. ⁴ Oman, emöm po' Timoti' to sosoe vavihvih ke nem na e Sosenën, suk emöm to pënton em pa ö nöm to vaman va nem e Ieesu' Kristo. Ivëh, köm nat rakah e nem pa vaman e Kristo, paröm he' rakah e nem pa ma kokoman peöm manih pa napan varih to vaman voh e Sosenën. ⁵ Eöm to vaman nem e Ieesu' Kristo paröm iu me e nem pa napan pe Sosenën. Suk ataeah, eöm to vaman rakah e nem, paröm anoeh e nem po poen ne Sosenën se he' a neöm o to'to' vih ne' to vamatop keon voh ken ma' peöm, manuh pa vöön va kin. Ivëh, köm vaman nem pan e Sosenën se he' en peöm pa ma tah vih ne' to vaneah vahik voh en peöm, kee pet anoeh e ne ma' peöm manuh pa vöön va kin. ⁶ Ka Soe Vih pamëh, nöm to pënton voh to pu va'puh en manih po oeh vëh, ka napan vaman ee pare suk ee, ka taate' pee tavus vavih en. Ka taate' pamëh tanok voh en manih pa topnineöm, pö nöm to taneo a pënton a Soe Vih, paröm nat vavih em pa soe man pamëh, me o he' vih pe Sosenën. ⁷ A te' vëh e Ępafras to vavaasis voh en peöm pa Soe Vih pamëh, köm nat vahik voh em. E Ępafras a te' kikiu vih rakah pe Ieesu' Kristo, e' me a meh te' kikiu va'aus pemöm. Kemöm iu suntan rakah e nem pe'. ⁸ E' me

to soe ka möm a taate' kamö' a napan pe Sosenen, no a Tuvuh Vasio' to he' a neöm.

E Pöl To Hinhin Non E Sosenen, Pan E' Se Vaeh O Vaman Pa Napan Va Kolosi

⁹ Ivëh, kemöm pënton voh em pa ö nöm to vaman vakis rakah em pe Ieesu' Kristo, pamöm hikta vahik a hin suk a neöm manuh pe Sosenen, pan e' se vapuh rakah a neöm po nat, köm maaka rakah pa tah ne' to iu non. Me emöm to hinhin pet e nem pan, a Tuvuh Vasio' se he' a neöm o nat vih, köm sih nat vavih a ma tah va po apen. ¹⁰ Ivëh, köm onöt e nem pa vatet a taate' no a napan vamaman pe Ieesu' Kristo to vavetet ne. Ke' se iu ko vaeö me e non pa ma taate' kurus peöm, me a ma kiu vihvih nöm to nonok nem, eöm me to nat vavih em pe Sosenen. Ivëh, kö' hinhin no' pan, o nat peöm manih pe Sosenen se tavus va'puh rakah en manih po to'to' peöm. ¹¹ Emöm me to hinhin nem pan, e Sosenen se he' a ma apeneöm o kikis apuh pe'. Köm antoen e nem pa sun vakis ko te' em pa ma punis, ka tääm nöm to taum a punö', eöm hikta se taum vëhva' nem, suk e Sosenen se va'aus en peöm. Eöm se te' vatö nem paröm anoeh nem o poen no a punis se hik këh a neöm. Köm te' vaeö rakah nem, ¹² ko soe vavihvih ke na e Tamön. E' to nok voh a neöm, köm antoen e nem pa kon a ma tah ne' to vaneah keon voh en peöm manuh pa vöön va kin. Manuh pa vöön va kin nöm se kon a ma ta poë varih, me ra napan pe Sosenen. Ke eöm kurus varih to te' e nem po ëman pe Sosenen. ¹³ E Sosenen to kon tane' hah a ra manih po kikis pe susun po ora' hat. Pare' me ho en pea manuh pa matop vih pe Sunai'eah Ieesu' Kristo, e Koa'

pamëh ne' to iu oah non sih. ¹⁴ E Koa' pamëh to mët voh manih pa kuruse, pare' voen hah a ma hat pea. Ivëh, ne Sosenën to ihan anoe suk voh a ma hat pea.

A Kiu Me A Taate' Pe Ieesu' Ne Pöl To Sosoe Suk Non Sih

¹⁵ Ea to hikta onöt no a ep in e Sosenën pa mataara. Ivëhkëk, e Ieesu' Kristo to matan akuk va kov e non manih pe Tamaneah. A tasun pe Koa' vamomoaan pe' pamëh to apuh oah e non pa ma moeh tah ne Tamaneah Sosenën to nok voh. ¹⁶ Manih pa koren e Koa' pamëh, ne Sosenën to nok voh a ma moeh tah kurus varih to te' ne manuh pa vöön va kin, me manih po oeh. E' to nok voh a ma tah poë varih, na to epep no pa mataara, me a ma te' tah na to hikta se ep no. A ma tah to te' va ne manih po ankerö' va pa vöön va kin, me ra ma ora' eh, me a ma vu tah to te' me ne o kikis, me ra ma moeh tah to matop ne a ma meh tah. Oman, e Sosenën to nok voh a ma tah poë varih manih pa koren e Kristo. Ka ma tah poë varih te' e ne a ma tah koman pe'. ¹⁷ E Ieesu' Kristo to te' momoaan voh e non, a ma moeh tah kurus poë varih he me' avoe' voh e ne pa tanok. Ke Ieesu' koman to nok a ma moeh tah poë varih, kee kiu vavih pare te' vavih ne. ¹⁸ Ke e' koman o kaho' va pa ma vakum te' varih to vaman ne e Sosenën. Ka ma vakum poë varih te' va e ne manih pa sionin e Ieesu'. Ke e' koman, e' o to'to' po kum te' varih to vaman ne e Sosenën. Suk ataeah, e' koman a te' vamomoaan to onoah a mët. Ivëh, ne e' koman to te' suk va non manih po kaho' in a ma moeh tah kurus. ¹⁹ E Sosenën to iu non pan, a ma kikis

pe', me a ma to'to' pe', se te' rakah non manih pe Koa' pamëh. Ivëh, ke Sosoenën se te' va'peh tamooan me e non pe'. ²⁰ Manih pe Ieesu' Kristo, ne Sosoenën to vahuk hah a ma moeh tah kurus manih pe', kee vakamö' hah. E' to kamö' hah a ma tah va po oeh, me a ma te' tah va pa vöön va kin. E' to nok suk vamanih, o era' pe Ieesu' Kristo to tako' pa ö ne' to mët manih pa kuruse. Ka kuru no a ma napan, me ra ma moeh tah kurus to vakamö' hah me ee pe Sosoenën.

²¹ Moaan voh ne eöm a napan va Kolosi to te' varo këh voh e nem pe Ieesu' Kristo. Ka manih pa ma kokoman peöm, eöm to vakihat me e nem pe Sosoenën. Paröm te' kov e nem manih pa nok a ma taate' hat. ²² Ivëhkëk, kuru va'ih, no a sionin e Ieesu' Kristo to mët manih pa kuruse, ke Sosoenën vakamö' hah me en peöm, e' to nok va nën, pan eöm se te' vivihan nem, ko hikta se teen nem ta hat manih pa mataneah. ²³ Eöm se öt vakis nem o vaman peöm paröm sun vakis, pe' to hat non pa ta pah te' tome' rëh koe ka neöm pa hanan va pa taate' hat. Köm vanun em pa Soe Vih nöm to vaman vakis nem sih. A Soe Vih vëh nöm to tēnan, ne eö' koman e Pöl a te' kikiu to vatvus voh manih pa ma vute' kurus va po oeh vëh.

E Pöl To Va'aus A Napan Va Kolosi

²⁴ Kuru nö' to hara' vaeö rakah e no' pa te' o kamis vëh, marën a va'aus a neöm, parö' iu va'aus me e no' po kum te' varih to vaman ne e Sosoenën. Ko kamis ne Ieesu' Kristo to te' voh, marën a va'aus o kum te' varih to vaman ne e Sosoenën, to hikta hik avoe' non. Ko kamis vëh nö' to te' no' manih pa sionineo', nö' to iu vapuh no' na manuh po

te' kamis pe Ieesu'. ²⁵ E Sosoenën koman to kon voh en peö', kö' tavus eo' a te' kikiu po kum te' varih to vaman ne e Sosoenën, marën a va'aus a neöm. Kö' te' me no' pa kiu va pa vatvus rakah a ma soe kurus pe Sosoenën. ²⁶ A ma tamooan voh, no a soe pamëh to vakooan non, ka napan kurus to hikta nat voh ne pa soe pamëh. Ivëhkëk kuru va'ih, no a soe pamëh to tavus vateera' en, manih pa matëëra napan pe Sosoenën. ²⁷ Manih po iu koman pe Sosoenën, e' koman to vataare en pea a napan pe', pa soe vakooan pe', pan ea se nat va no manih pan, a soe vakooan pamëh se va'aus en pa napan kurus pe' varih o Jiu', me eöm o te' varih to hikta te' nem pan eöm ro Jiu'. Ka soe vakooan pamëh to te' va non manih po vatëk vih vi rakah pe'. Ivëh, ne Ieesu' Kristo to te' va'peh suk me e non peöm. Köm anoeh e nem pe' se me hah a neöm, köm te' va'peh me nem eah, ko kon a ma vatëk vih vi pe' manuh pa vöön va kin.

²⁸ Ivëh, kemöm se vavatvus avoe' ke nem peöm, me ra napan kurus pa Soe Vih pe Ieesu' Kristo. Emöm to vavetet nem o kokoman, me o nat vih pemöm, pamöm vavaasis nem. Emöm to soe ke raoe a soe kikis. Suk ataeah, emöm to iu nem pan, o vaman pee se te' eh rakah non, kee tavus o te' no vaman pee to te' kikis non. Kemöm me raoe manuh pe Sosoenën. ²⁹ Ivëh, kö' kiu vakis suk rakah e no' po kikis apuh pe Ieesu' Kristo, ne' to he'he' a no neo', kö' pah te' eh rakah e no' pa nok a ma kiu pe'.

2

Ea Se Vaman Vakis, Para Koe A Pënton A Ma Piuk

¹ Ivëh, kö' iu rakah no' a ö nöm se nat vamaaka rakah nem, pa ö nö' to kiu vëhva' va no' sih pa va'aus a neöm, a napan va po vaman to te' nem manih pa vöön va Kolosi, me ra napan varih po kum te' varih, to vaman ne Sosoenën manih pa vöön va Laodisia', me ro upöm te' varih to hikta ep avoe' ne peö'. ² Eö' to nonok no' sih a kiu va'ih, marën a vasöë a ma kokoman peöm kurus, me eö' to kunkuin no' o kokoman peöm, köm se iu o upöm te' pe Sosoenën, paröm vapöh kokoman me raeo. Ivëh, köm se kon o kokoman vih, ko kokoman vih pamëh sih vaeh o vaman peöm. Ivëh, kö' iu no' a ö ne eöm se nat vavih a soe vakooan pe Sosoenën. Ka pusun in a soe vakooan pamëh, ivëh, e Kristo. ³ A ma vu nat me a ma kokoman vih to vakooan rakah ne manih pe Ieesu' Kristo, ko te' va e ne manih pa ö no a moni' to puh va non pa iuun vavaho' moni'. Ka manih varoe ko pe', ne ea se kon a ki' para peret o hopa' pamëh, ko kon koe a ma vu nat, me a ma vu kokoman vakooan pe Sosoenën nën.

⁴ Ivëh, kö' hikta iu no' ta pah te' se vamanman a no neöm, pare' piuk a neöm. Ivëh, nö' to sosoe suk va ka no' neöm manih. ⁵ Oman! Eö' to hikta te' va'peh me a no' neöm, köm hikta ep voh nem peö'. Ivëhkëk, manih po kokoman peö', nö' to hara' ke no' pan, eö' to te' va'peh me e no' peöm. Parö' vaeö rakah e no' pa ep ka neöm to kiu vatotoopin nem, ko sun vakis nem po vaman peöm pa suk e Kristo.

Ea Se Vatös Vavih Rakah Me E Ieesu', Para Kon O To'to' Vamaman

⁶ Eöm to kon vahik voh em pe Sunön pea Ieesu' Kristo manih po to'to' peöm. Ivëh, köm se nönö va'peh tamoan vah me nem eah. ⁷ Eöm se vakom

vakis rakah nem manih pe', vamanih pa ö no naon to aan va non, pare' sun vakis va non sih po oeh, me manih pa ö na iuun to sun va non po toon eh. O vaman peöm se te' eh rakah non pa Soe Vih vëh, nemöm to vavaasis a no neöm. A ma poen kurus rakah nöm se sosoe vavihvih ke nem na e Sosoenën, suk a ma moeh tah ne' to nok.

⁸ Eöm se matop vavih nem, pe' to hat non pa ta pah te' tome' vatvus ka neöm ta ma vu nat, me ta ma vu to pinpiun, pare' nok a neöm kôm vatet o kokoman piuk pe', kôm tavus em a nap kikiu akuk pe'. A pap te' to te' va ne nën, ee to kokon ne sih a ma kokoman pa kën sipun, me a ma te' kokoman po ora' varih to matop ne sih a ma tah va pa akis, me a ma te' tah va po oeh. Ee to hikta nat ne pa vaasis a neöm pa vatet o kokoman vih pe Kristo. ⁹ Eöm se te' vamatop rakah nem, suk ataeah, eöm to nat vavih e nem po to'to' avoes pe Sosoenën to puh e non manih pa sionin e Kristo, paröm nat me nem, e Ieesu' Kristo to tavus te' voh, pare' matan va e non manih pea. Ko to'to', me o kikis pe Sosoenën puh avoes rakah e non manih pe'. ¹⁰ E' koman to te' me non a tasun va pa matop a ma vu tuvuh varih, to vovoh ke ne a ma meh tuvuh to te' me ne a ma vu kikis.* Ke eöm kurus a napan pe Kristo. Ivëh, ne Sosoenën to he' suk voh a neöm o to'to' me o kikis pe', to puh rakah e non manih pe Kristo, ko to'to', me o kikis pamëh to puh rakah

* **2:10:** [... a ma vu tuvuh varih to vovoh ke ne a ma meh tuvuh to te' me ne a ma vu kikis.] Ee ivarih, a ma ankeru', me a ma tuvuh vih, me a Tuvuh Vasio', me e susun po ora' hat, me a ma tuvuh hat to te' ne paan eah. E Kristo to matop non a ma tuvuh poë varih, suk e' e Sosoenën.

me e non manih pa ma apeneöm.

¹¹ Eöm to vaman voh e Kristo, paröm vatös vavih me voh em pe' ko kon em pa taate' va pa pe a ö kokoaan vëh pa sionin a te'. A taate' pamëh to hikta te' non pan a taate' va po sionin, ahik, manih pa taate' pe Ieesu' Kristo, ne' to pe vahik en po iu hat vëh to te' non pa komaara. A pusun in a taate' pamëh to te' va non manih pan, a te' nee to pe a ö kokoaan pe', to te' va e non manih pa te' to këh ma' a matop va pa taate' hat. Ivëh, ne Kristo to kon suk këh a ra po kikis va po iu hat vëh, to te' non pa komaara. A taate' pamëh e' a taate' man va pa pe a ö kokoaan vëh to te' non pa sionin a te'. ¹² O poen nöm to kon voh a pupui, ke' te' va e non manih pan, eöm to mët va'peh me Kristo manih pa kuruse. Ke Sosenën pe vatös en peöm manih pa kove'. Ko poen nöm to vaman o kikis pe Sosenën, ke' kunkuin va'peh tane' hah en peöm manih pa kove' ke Kristo. ¹³ Moaan voh nöm to nonok voh nem a ma vu taate' hat, paröm vavatet vavi' voh nem a ma iu hat varih, to te' ne manih pa komëneöm. A ma taate' poë varih to vataare e ne pea, to te' vavoh e no manih pa nap mët, manih pa ma taate' totoopin pe Sosenën. Ivëhkëk, e Sosenën to nok a neöm, köm kon va'peh hah me em pe Kristo po to'to' voon, ke Sosenën ihan anoe vahik en pa ma hat pea. ¹⁴ E' to te' va non manih pe Sosenën to hiuk o kiun va po Vavaasis pe Mosës, to vaho' en pea po vahutët. Ko Vavaasis pamëh, to vataare vahik en pea pa ma hat pea. Pare' nok a ra ka te' e no paan a ma soe kikis pe'. Ivëhkëk, e Sosenën to hiuk va in o Vavaasis pamëh manih pan, o poen ne Ieesu' Kristo to mët manih pa kuruse ka mët pe'

te' va non manih pan, e Sosoenën to hiuk vahik en pa ma soe va po Vavaasis pamëh, to vaho' a ra po vahutët.

¹⁵ E Sosoenën to vöknah vahik en pa ma kikis po ora' eh, me a tasun po ora' varih to matop ne a ma meh ora'. Ivëhkëk, manih pa kuruse ne Sosoenën to vataare vahik en pa napan, pa ö ne' to vöknah vahik en pa ma tah poë varih, kee tavus ee a ma si' tah pinpiun manih pa matëëra napan kurus.

Ea Se Nat No Vavatet No A Taate' Pa Te'

¹⁶ Ivëh, köm se nat nem vaonöt ke ta pah te' ke' kiiki a neöm, pare' soe pan, eöm to hikta vavatet nem a taate' va pa soepip a ma papaeh taëën, me a taate' soepip a kaak a ma tah kakaak, me eöm to hikta vakumkum va'peh me raoe pa ma poen apa'puh va po rotu', me eöm to hikta vakum me raoe pa nok a rotu' vaeö suk a sivö voon, me o poen nee to popoka' ne o Poen Apaapo, to tatavus non pa ma nënkikiu kurus, köm hikta vakum va'peh me raoe ko vatet a taate' pee. ¹⁷ Ka ma tah poë varih, ee a ma tah to vëknöm ro ne a ma tah to me' avoe' e ne pa tavus. Ivëhkëk kuru, no a tah man pamëh to tavus vahik en ma', ka tah man pamëh, ivëh, e Kristo koman. ¹⁸ Ivëh, ka ta pah te' se keh vavaasis non ta soe ne' to ep po tatarep. Pare' soe ka neöm pan, eöm se vöknah ëm paröm hin suk o ankerö', köm nat nem tö keah, ke' vöknah o vaman peöm, köm hikta onöt nem kon a ma tah ne Sosoenën to vamatop keon voh to he' a neöm. A pap te' poë varih to vavatet avoe' e ne pa taate' va po iu hat to te' non pa ma komëëre. Pare koman ne pan, ee to te' me ne o nat o apuh rakah. ¹⁹ Ee to hikta öt vakis ne o vavaasis man pe Kristo, pare hikta

vatös avoe' me ne poë vamanih pe'e' o kaho' pee. E Kristo to te' va non manih pe' o kaho' pea, ke ea te' va e no manih pa sionineah. Ke' e' koman to susun ka rora sih o kum te' varih to vaman no e Sosoenën. Ke ea te' va e no manih, po te' ne' to iu non. Oman, e Kristo to te' va e non manih po kaho' va po sionin. O kaho' to matop non o sionin ko sionin pupu vavih non. E' to nok a ma vavatom, me o karö' va po sioniira, kee vatös vavih ne.

²⁰ Eöm to nat e nem peöm to mët vahik va'peh me voh em pe Kristo, paröm hikta te' hah nem manih pa ma taate' hat va po oeh vëh. Vahvapo'nih, köm suksuk avoe' e nem pa ma taate' pa napan va po oeh vëh? Vahvanih, köm suksuk vatëh nem a ma vu taate' to te' va ne manih? ²¹ Eën se nat nom öt ta tah, parën nat nom eën ta tah, ko nat nom vaho' ta tah manih pa koreomah. Eën se keh nok va nën, eën to tavus eöm a te' hat manih pa matan e Sosoenën. ²² A ma vu taate' to te' va ne nën, nöm se nat nem vavetet nem. Suk ataeah, a taate' pamëh, to sosoe suk non a ma tah na to kikiu suk no, kee hathat vëvëhö' rakah e ne. Suk ee to tane' ma' po kokoman pa te'. ²³ Oman, a ma vu taate' poë varih to ep va e ne manih, pee se kunkuin ee pa ma kokoman pea pa taate' hin, ko nok a ra, ka hinhin no po ankerö', ko vöknah o kokoman pea, para vakmis a sioniira. O upöm te' to koman ne pan, a ma taate' poë varih to vavetet e ne pa ma kokoman me o nat vih. Ivëhkëk ahik, a ma taate' poë varih to hikta onöt ne a va'aus a ra pa vöknah o iu va po sionin.

Ea To Sun Va'peh Hah Me Voh Ee Pe Kristo

¹ E Sosenën to kunkuin tane' hah voh en peöm manih po vapeepe ke Kristo, köm kon em po to'to' voon, ivëh, nöm se kokoman varoe suk nem a ma moeh tah va pa vöön va kin. Manih pa vöön va kin, ne Kristo to iho' non pa ö ihiho' pa te' sunön manih pa papmatö pe Sosenën. ² Eöm se kokoman tamooan nem a ma tah va pa vöön va kin, paröm koe a koman vatëh a ma taate' hat va po oeh vëh, no a napan to vavatet ne sih. ³ Suk eöm to te' va e nem manih pa napan to mët vahik voh ee, ka ma to'to' voon varih nöm to kon va'peh me e Kristo, no a hikta te' va po oeh vëh to antoen non a ep. Ahik, o to'to' pamëh to te' vatët tamooan e non manih pe Sosenën, kee hikta onöt ne a ep pa matëëre. ⁴ E Kristo e' a pusun in o to'to' peöm, amot po poen ne' se tavus vateera', eöm me se tavus va'peh me em pe', ka napan ep ee peöm manih po maaka apuh pe Sosenën.

E Kristo Se Te' Non Manih Pea Ka Tavus A Nap Voon

⁵ Ivëh, köm se varakah a ma taate' hat va po oeh vëh, vamanih po te' to mët voh ee, ko hikta onöt ne a kokoman hah a ma taate' hat poë varih. A ma taate' hat poë varih, nö' to sosoe suk no', to te' va ne manih pan, taate' te'te'vaasi', me a taate' vëh ne voe to koroh vëtkin me e meh voe, ke' e köövo to koroh vëtkin me e meh köövo, kee nok a taate' hat, me a taate' iu vatëh a nok a taate' te'te'vaasi', me a taate' ep a tah hat ko manin. Me a taate' iu a ma tah to se peo oah non a ma tah pa meh te'. Ka taate' iu a ma tah peo to vatoe akuk me non pa taate' va pa te' to hinhin suk non a tah to hikta te' non

pan, e' to hinhin suk non e Sosenen vamaman.
⁶ E Sosenen se kiiki ko vamatop keon en pa ö ne' se vakmis va i ro te' varih, to nonok ne a ma vu taate' poë varih. ⁷ Moaan voh nöm to te' nem pa vamomhë me ra pap te' poë varih. Paröm nonok me voh e nem pa ma taate' poë varih.

⁸ Ivëhkëk kuru, nö' to iu no' a ö nöm se vi na a ma taate' hat poë varih, a ma taate' poë varih to te' va ne manih, taate' heve ov in a meh te', me a taate' te'te' vaka, me a taate' nok a meh te' ke' hara' vahat, me a taate' hikan a meh te' ke' hara' vahat, me a vöknaah a meh te' manih pa taate' vasoe vahat. ⁹ Ke eöm papaeh, eöm se koe a piuk o upöm peöm. Suk ataeah, eöm to koe voh em pa ma taate' va po iu hat to te' ne pa komëneöm. ¹⁰ Paröm öt vakis nem a ma taate' va po iu voon va pa komëneöm. E Sosenen koman to nok o iu voon va pa komëneöm, köm tavus o te' voon. E' me se he'he' tamoaan a no neöm o nat vih. E' to nok a neöm, köm këh ma' a taate' hat, paröm tatavus vavoon tamoaan e nem, ko te' va e nem manih pe Kristo. ¹¹ E' to nok a ra ka tavus ee o te' voon, ka hikta vakëh to te' non topniiro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu', me ro te' varih to te' ne o Jiu'. Ahik me ta vakëh manih po te' varih nee to pe a ma ö kokoaan pee, me ro te' varih nee to hikta pe a ma te' ö kokoaan pee, ee a ma tah akuk i poë varih. Ke' ea to tane' ma' pa ma vu to, ke' ea to tane' ma' pa meh muhin, para te' no o te' kikiu akuk, ke' o te' taihan, e' me a tah akuk ipamëh. Suk ataeah, e' to te' non a pah tah to tavus va'puh voh to te' va non manih pan, e Kristo to nok voh a ma tah kurus, pare' matop e non. Ke Kristo koman to te'

hop e non manih pea kurus.

Ea Se Kon Rakah A Taate' Iu O Upöm Te'

¹² E Sosenën to kon vahik voh en peöm, pare' nok en peöm köm tavus em a nap vivihan pe', pare' iu suntan e non peöm, ivëh, köm se kon rakah a ma vu taate' to te' va ne manih pan, eöm se uruan rakah o upöm te', paröm vih ke nem raoe. Eöm se vöknah koman hah em, paröm te' vatö ke ro upöm te'. Paröm koe a heve vëvëhö' ke ro te' varih to vakihat me a non neöm. ¹³ Ta pah te' se keh te' non topnineöm, pare' sosoe non pan, e meh kea pea to nok a hat. Ke' vih non pa te' pamëh se te' o kamis va pa ö ne' se ihan anoe a hat ne kea pamëh to nok manih pe'. Suk ataeah, e Sunön to ihan anoe voh en pa ma hat peöm, ke' vih non peöm me se ihan anoe a ma hat po upöm te'. ¹⁴ Eöm se iu nem o upöm peöm. A taate' pamëh to apuh oah e non pa ma meh taate'. Ka taate' pamëh to nok a ma meh taate' vih, kee tavus vakis pare vatös ko kiu va'peh ee. ¹⁵ Eöm se vaonöt këm ke Kristo he'he' tamoan e non peöm po kokoman tö va pa vapöh kokoman. Ka taate' kokoman vatö se matop e non pa ma kokoman peöm. E Sosenën to vaoe voh a neöm manih pa taate' tö pe Kristo, pan eöm se tavus o pöh sionin. Paröm va pöh kokoman nem, ka ma poen kurus nöm se soe vavihvih ke nem na e Sosenën. ¹⁶ Eöm se vaonöt ka soe pe Kristo te' eh non manih pa komëneöm. Ke eöm papaeh, eöm se vavaasis a ma kum te' pe Kristo pa soe pe', paröm he' raoe o kokoman me o nat vih, kee sih nonok vavi' ne a ma taate' vih. Ka manih pa ma kokoman peöm, eöm se soe vavihvih ke Sosenën manih po

vaähëh va pa kë a ëhnaneah, paröm vaähëh a ma vaähëh varih to te' ne po Puk Vaähëh, me a ma meh vaähëh va pa kë a ëhnan e Sosoenën, me a ma te' vaähëh no a Tuvuh Vasio' to kunkuin a ma kokoman peöm kôm vatvus. ¹⁷ Ka manih pa soe peöm, me ma kiu peöm, me a moeh tah nöm to nonok nem, eöm se nonok nem pa ëhnan e Sunön pea Ieesu'. Ka manih pa ëhnaneah, eöm se soe vavihvih ke na e Tamaara Sosoenën.

E Pöl To Sosoe Suk Non A Taate' Vih Pa Ma Vu Tom Taman Varih To Vaman Ne E Kristo

¹⁸ Eöm varih o köövo, eöm se te' rakah nem paan a ma voe peöm. Ka tah pamëh to te' totoopin rakah non manih pa matan e Sunön. ¹⁹ Ke eöm varih a kën voe, eöm se iu rakah nem a ma köövo peöm. Paröm koe a nok a ma taate' to vahara' vahat e non pa ma kokoman pee.

²⁰ Ke eöm varih o koa', eöm se pënton rakah nem a ma soe pe tamëneöm, me sinëneöm. E' a taate' pamëh ne Sunön to iu non sih. ²¹ Ke eöm varih a kën taman, eöm se koe a vaheve a ma pus koa' peöm. Ee tome' hara' vahat e ne peöm pare rës ko koe ee po vaman.

E Pöl To Sosoe Suk Non A Nap Kikiu Akuk

²² Ke eöm varih a nap kikiu akuk, eöm se vavatet vavih rakah nem a ma soe pa ma torara peöm, paröm nonok nem a ma taneah, nee to ta' a neöm a nok. Pe' to hat non peöm se vamanman nem rae pa nok a kiu pö nee to te' va'peh me a ne neöm. Eöm se kë rakah nem a ëhnan e Sunön. A ma tamoan rakah nöm se kokoman këh nem ta hanan nöm se nok ta ma kiu vihvih. ²³ Ka ma tah kurus nöm to nonok nem, nöm se eh rakah nem pa

nok. E' to hikta te' non pan, eöm to nonok ke nem a te' a ma kiu poë varih, ahik, a ma kiu varih nöm to nonok nem, e' a ma kiu pe Sunön. ²⁴ Ivëh, kôm se nonok nem a ma kiu ne Sunön to iu non, ke' he' a neöm o voen peöm. Ko voen pamëh ee a ma tah varih ne' to vaneah keon voh en pa ma napan pe', ke eöm varih, eöm to te' va e nem manih a nap kiu pe Kristo. Ke Kristo koman, e' e Sunön peöm. ²⁵ Ke eöm, varih a nap kikiu akuk, eöm se nat vavih va nem manih pan, a te' to nonok vatëh non a hat, e' se kon en po voen to te' suk e non pa hat ne' to nok. E Sosoenën to kiiki non sih a taate' pa te' pa paeh a taate' ro.

4

¹ Ke eöm varih o te' susun, eöm se nonok vavih nem a nap kiu, eöm se nonok nem a taate' vih totoopin manih pa ma te' kiu peöm, paröm vavaato vavih me nem rae. Suk ataeah, eöm me to nat me e nem pa te' Susun peöm to te' e non manuh pa vöön va kin.

Ea Se Vatet A Taate' Hin Para Nö Vatotoopin

² Eöm se öt vakis rakah a taate' hin, ka tëëm nöm se hinhin nem, eöm se kokoman vavih, paröm soe vavihvih ke na e Sosoenën. ³ Eöm se hinhin nem e Sosoenën, ke' va'aus me a möm. Eöm se hin na e Sosoenën, ke' peret ka möm a hanan, kemöm nö nös ko vatvus a soe pe Sunön pea Kristo manih pa napan. Moaan voh no a soe pamëh to vakoaan non, ka kuru va'ih, no a soe pamëh to tavus vateera' en. Ivëhkëk kuru, no a napan to rës e ne pa tēnan a soe pamëh, pare vaho' ee peö' manih pa nohnoh. ⁴ Eöm se hinhin va'aus a nem neo', kö'

se vatvus vamaaka rakah a soe pamëh manih pa napan, vamanih pa ö ne Sosoenën to iu va non.

⁵ Te' vanatsean öm, manih pa ö nöm to ririu va nem, manih pa ö nöm to te' va'peh me nem a napan varih to hikta te' me ne o vaman. Eöm se vavatet nem a ma kokoman vih, me a ma taate' vih. Paröm te' vamatop nem pa nok a taate' ne Kristo to nonok voh non manih pa napan, pa ö ne' to te' voh non manih po oeh. ⁶ Eöm se sosoe tamoan ke nem a napan a ma soe ninin vih, marën a va'aus raoe. Ivëh, kee se keh hi a neöm ta hi, eöm se he' raoe a piun vih.

E Pöl To Vanö e Tikikus Pen Onesimus Manuh Kolosi

⁷ Ko poen ne Tikikus se tavus nös manem peöm manem Kolosi, e' se soe kën peöm pa ma kiu kurus nö' to nonok no'. E Tikikus a meh te' kikiu vaman rakah pea, e' e kea pea, nö' to iu no' eah sih, me e' a te' kikiu pëpënton soe, pare' vavatet vavih rakah non a taate' pe Topoan pea. ⁸ E' akuk ko a tah nö' to vanö suk nös eah manem peöm, pan e' se soe vanat a neöm emöm te' vah va nem nih manih, me e' se vakikis o vaman peöm. ⁹ Eö' to vanö nös e Onesimus, ke' nö va'peh me nös e Tikikus. E Onesimus e' e kea pea nö' to iu rakah no', me e' a te' kikiu pëpënton soe, pare' vavatet vavih rakah non a taate' pe Topoan pea. Ke' e' koman rakah a meh peöm. E Tikikus pen e Onesimus se nö nös, pare soe vanat a neöm pa ma tah to tatanok ne manih.

E Pöl To Vanö A Potan Avih Pe' Manuh Pa Napan Va Kolosi

¹⁰ E Aristakus to te' va'peh me a no neo' manih pa nohnoh, e' to he' a nös neöm a potan avih pe'. E

Mak, e pean pe Banabas me, to vanö nös a potan avih pe' manem peöm. E' se keh nö en nös manih peöm, eöm se vaeö rakah em pa öt eah, vamanih pa ö nö' to soe vanat vavoh ka nös neöm. ¹¹ Ke Jisas vëh, no a napan to popoka' ne a meh ëhnaneah pan, e Jastus, e' me to vanö nös a potan avih pe' manem peöm. Ee kuru a kukön te' varoe ko poë varih, to kiu va'peh me a no neo', ee ra ma to Jiu' to kiu va'peh me a no neo' pa kiu va'ih. Kemöm vavatvus nem a soe va pa Matop Vih pe Sosoenën. Ee to vava'aus vavih rakah e ne peö', kö' hara' vavih e no'.

¹² E Ëpafras, e' me a te' koman rakah peöm to vanö nös a potan avih pe' manem peöm. Ke' e' me a te' kikiu vih rakah pe Ieesu' Kristo, a ma tamoaan rakah ne' to hinhin vakis non sih e Sosoenën, pan e' se va'aus a neöm, köm sun vakis rakah, vamanih pa ö no a napan varih, to vaman ne Kristo to kon vavoh in a taate' pe Sosoenën. Pare nat vavih e ne pa ma tah ne Sosoenën to iu non sih. ¹³ Eö' to kehkeh soe vanat a no' nös neöm pan, e Ëpafras to kon a tasun peöm, me ro kum te' varih to vaman ne Ieesu' manih pa vöön va Laodisia', me manih pa te' vöön va Hierapolis, pa ö ne' to kiu vëhva' non pa va'aus a neo'. ¹⁴ Ke Luk vëh a rökta', nemöm to iu suntan nem eah sih, pen Demas, ee me pon to vanö nös a potan avih pee manem peöm.

¹⁵ Kö' iu no' a ö nöm se he' a potan avih peö' manih pa kën kea peö' varih to te' ne pa vöön va Laodisia', me manih pe Nimfa', e köövo pamëh no kum te' varih to vaman ne Ieesu' to tötönun ne sih pa iuun pe'. ¹⁶ O poen nöm se ëh vahik o kiun va'ih, eöm se vanö pet na o kiun pamëh manuh po kum

te' varih to vaman ne Ieesu' manih Laodisia', kee ëh me o kiun pamëh nën. Ko kiun ne eö' to vanö voh nös manuh Laodisia', eöm me se ëh o kiun pamëh. ¹⁷ Eöm me se soe ke Arkipus pan, “Eën se matop vavih nom a kiu va'ih nën to kon tane' voh manih pe Sunön. Parën kiu rakah nom, ko vahik a kiu pamëh ne' to he' a oah.”

¹⁸ Eö' e Pöl, eö' koman to kiun nös a soe va'ih, a potan avih pa koreneo', parö' vanö ka nös neöm. Eöm se kokoman tamoan a nem ma' neo', peö' to te' avoe' e no' manih pa nohnoh. Kö' hinhin no' pan, o ururuan vih pe Sosenën se te' va'peh tamoan me a non neöm.

SOE A TO'TO'
The New Testament in the Vasui (Tinputz) Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Vasui long Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Vasui (Tinputz) (Tinputz)

Dialect: Vasui

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

f779a4b1-4c33-58ed-ae43-2686ceb877fb